

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

8 juni 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2006**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw,
Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heren Erik Matthijs en Karlos Callens en mevrouw Tinne Rombouts
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

17 (2005-2006)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma
- Nr. 1-C: Meerjarenbegroting

18 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet

20 (2005-2006)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

*Zie:***19** (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 4-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 4-F: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

*Zie ook:***12** (2005-2006)

- Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

INHOUD

	Blz
I. DEEL LEEFMILIEU EN NATUUR.....	4
I.1. TOELICHTING	4
I.2. BESPREKING	7
I.2.1. Algemeen – beleidskredieten leefmilieu.....	7
I.2.2. Beheersovereenkomsten met landbouwers en mestbeleid	10
I.2.3. Waterbeleid	10
I.2.4. Bodemsanering en cadmiumplan	14
I.2.5. Natuur- en bosbeleid.....	17
I.2.6. Andere thema's	19
I.3. INDICATIEVE STEMMING	20
II. DEEL RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED.....	21
II.1. Toelichting	21
II.2. Bespreking	22
II.3. Indicatieve stemming.....	22
III. LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID	22
BIJLAGEN	23

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006 op 18 mei en 1 en 8 juni 2006.

De heer Erik Matthijs brengt verslag uit over het deel Leefmilieu en Natuur, de heer Karlos Callens over het deel Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

Het deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid werd op 30 mei 2006 besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Mevrouw Tinne Rombouts bracht daarover op 8 juni 2006 verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 19/4-F*).

De begrotingsaanpassing werd samen geagendeerd met het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 844/10*.

I. DEEL LEEFMILIEU EN NATUUR

I.1. TOELICHTING

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, wil zich bij de toelichting van de budgetcontrole 2006 beperken tot de belangrijkste wijzigingen met een beleidsrelevante impact. Een voorafgaande opmerking is dat bij de begrotingscontrole 2006 nog geen rekening wordt gehouden met de nieuwe structuren in het kader van het proces Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). De kredietherschikkingen in het kader van dit proces zullen conform het uitgavendecreet gebeuren bij beslissing van de Vlaamse Regering. De BBB-herschikkingen zijn hoe dan ook enkel van technische aard en budgettair neutraal.

Middelen

Wat betreft de middelenzijde wil de minister twee punten vermelden. De raming van de meeropbrengs-

ten voor de oppervlaktewaterheffing en grondwaterheffing bedragen respectievelijk 8,2 miljoen en 6,3 miljoen euro. Deze meeropbrengsten zijn in belangrijke mate het gevolg van ontvangsten die niet in 2005 gerealiseerd werden (maar wel in 2006) en in beperkte mate de verhoging van het eenheidstarief. De verhoging (van factor 1,5 tot factor 2) van het eenheidstarief voor het oppompen van grote volumes in kwetsbare grondwaterlagen – zoals de sokkel – moeten de grote grondwaterwinningen verminderen en de bedreigde watervoerende lagen herstellen.

De inkomsten van de afvalstoffenheffing zijn naar boven bijgesteld met 3 miljoen euro in functie van de werkelijk gerealiseerde inkomsten in 2005. De trend ten opzichte van 2005 blijft echter dalend wegens de afname van de afwijking op de stortverboden.

Uitgaven

De in absolute cijfers belangrijkste begrotingswijziging is een daling van de vastleggingsmachting op en van de dotatie aan het MiNa-fonds met respectievelijk 15 en 22 miljoen euro. Deze daling is echter geenszins het gevolg van een verminderde inspanning naar het leefmilieu toe. De minister wil integendeel in de verdere uiteenzetting aantonen dat er nog middelen gevonden werden om een extra inspanning te doen.

Water

De voornaamste reden van de vermelde daling is nog steeds de reorganisatie van de watersector. Op artikel 361B4350 van het MiNa-fonds wordt de werkings-toelage aan de drinkwatermaatschappijen zowel in beleids- als betaalkredieten verlaagd met 20,8 miljoen euro als gevolg van de hervorming van de watersector. Dit is de resultante van een aantal inkomsten en uitgaven. De daling van de werkingstoelage heeft volgens de minister dus niets te maken met een daling van de inspanningen inzake waterzuivering.

Aan de uitgavenkant wordt het definitieve budget 2006 van de NV Aquafin vastgelegd ten bedrage van 447.767.000 euro inclusief btw. Het budget betreft het totaal van de (voormalige posten) investeringskosten (artikel 361B6102) en het werkingsbudget (artikel 361B4100).

Vanaf 2005 wordt door de NV Aquafin rechtstreeks gefactureerd aan de drinkwatermaatschappijen.

De drinkwatermaatschappijen kunnen deze kosten deels doorrekenen aan hun klanten bij wijze van een bovengemeentelijke bijdrage.

De geraamde inkomsten van de drinkwatermaatschappijen vallen hoger uit dan geraamd bij de initiële begroting 2006, voornamelijk door het starten met voorschotfacturen.

Gelet op de geraamde Aquafin-factuur en de geraamde opbrengsten van de drinkwatermaatschappijen vanuit de bovengemeentelijke bijdrage, wordt de werkingstoelage 2006 gebudgetteerd op 198,5 miljoen euro. De vermindering van de werkingstoelage met bijna 20,8 miljoen euro is mogelijk door enerzijds de gestegen eigen inkomsten van de drinkwatermaatschappijen via de integrale waterfactuur en anderzijds de gedaalde kosten door een vermindering van de Aquafin-factuur. De vermindering van de Aquafin-factuur is de resultante van enerzijds een kostenreductie bij de NV Aquafin en anderzijds de inkomsten die gegenereerd worden door het afsluiten van contracten met bedrijven voor de verwerking van het afvalwater. Een bijkomende kost daarentegen is het niet-aftrekbare gedeelte van de door Aquafin gefactureerde btw.

Voor de watersector moest ook nog een schuld uit het verleden worden vereffend. De Vlaamse Regering besliste op 22 juli 2005 de schadevergoeding en de kosten naar aanleiding van de gunning van de werken aan de rioolwaterzuiveringsinstallatie te Leuven aan te rekenen op het Vlaams Fonds voor de Lasten-deling (VFLD). Binnen de begroting van het MiNa-fonds wordt nu in de nodige middelen voorzien, meer bepaald 1,8 miljoen euro, om de helft van deze schuld terug te betalen aan het VFLD.

Wat betreft de waterbeheersing, veiligheid en versterking van de ecologische functie van de waterlopen wordt er in totaal 826.000 euro extra ingeschreven. Het gaat onder meer over het aanleggen van gecontroleerde overstromingsgebieden. Dit is voor het grootste deel een verschuiving aangezien de studiekosten verbonden aan de opmaak van bekkenbeheersplannen kunnen worden vermindert.

Bodem

Op het bodembeschermingsfonds bij OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) zijn de beleidskredieten voor bodemsanering gestegen met 8

miljoen euro; ze bedragen nu 24 miljoen euro. De verhoging van de beleidskredieten zal gebruikt worden voor ambtshalve sanering, de aanpak van 'brown-fields' en een versnelde sanering van de woonwijken rond de Umicore-vestiging.

Voor de duidelijkheid wil de minister er op wijzen dat deze stijging uiteraard niet in die mate zichtbaar is in de administratieve begroting. In de administratieve begroting van het MiNa-fonds is er een stijging van de beleidskredieten met 1,5 miljoen euro voor bodemsanering; de betaalkredieten stijgen met 3 miljoen euro. In het kader van de ESR-benadering (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) moeten fondsen zoals het bodembeschermingsfonds echter ook in het kader van de begroting van het agentschap de machtiging ontvangen om de aanwezige middelen daadwerkelijk te kunnen uitgeven. Het zijn die verschillende benaderingen: ingeschreven beleidskredieten, ingeschreven betaalkredieten, werkelijke benutting, aanwending van saldi en de goedgekeurde begroting van het agentschap, met daarin de geaccepteerde ESR-aanrekenbare netto uitgaven, die de oorzaak zijn van veel discussies over de werkelijke richting van de leefmilieubegroting.

De minister herinnert ook aan de regeringsbeslissing, die uitvoering zal krijgen na de stemming van de begrotingscontrole door het parlement, om nog 10 miljoen euro extra ter beschikking te stellen voor bodemsanering, onder meer voor de sanering van het gebouw en het terrein van Balmatt te Mol, via het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven).

Mestbeleid en beheersovereenkomsten

De werkingsdotatie aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt in 2006 verhoogd met 900.000 euro voor allerlei uitgaven gerelateerd aan de beheersovereenkomsten en het mestbeleid (staalnamen, monitoring enzovoort). Dit wordt gecompenseerd op de post 361B4143 van het MiNa-fonds.

Voor de uitgaven in het kader van de uitvoering van beheersovereenkomsten met de landbouwers wordt een extra vastleggingskrediet van 815.000 euro uitgetrokken. Het instrument beheersovereenkomsten met landbouwers voor erosiebestrijding, perceelsrandenbeheer, soortenbescherming, botanisch beheer en zorg voor kleine landschapselementen, kent een stijgend succes. De oorzaak is een actualisering van het

uitvoeringsbesluit, door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 21 oktober 2005. Schaduwwijze is wel dat vanaf 2007 het nieuwe Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) in werking treedt, waarin voor België in een daling van de Europese cofinanciering is voorzien.

Ondanks de verhoging van het krediet, laat het zich volgens de minister aanzien dat dit nog onvoldoende zal zijn om alle aanvragen in 2006 te honoreren. Eén van de elementen die de sterke kostenstijging verklaren, is dat het gaat om vijfjarige contracten waarvoor de middelen dus ook voor die periode worden vastgelegd.

Roetfilters

Voor stimulerende maatregelen ter reductie van het fijn stof is op het MiNa-fonds 2 miljoen euro ingeschreven. Deze kredieten zullen op het Hermesfonds worden aangewend voor de toekenning van ecologische steun aan roetfilters. Voor deze maatregel is afgesproken dat er per euro uit het MiNa-fonds ook 1 euro uit het Hermesfonds wordt geïnvesteerd.

Samenwerkingsovereenkomst

Ook de beleidskredieten voor de gemeentelijke samenwerkingsovereenkomst Milieu worden verhoogd met 2,7 miljoen euro. Het bijkomende krediet zal aangewend worden om de meerkost op te vangen die resulteert uit het feit dat de intekeningspercentages voor de verplichte clusters, als gevolg van het succes van de samenwerkingsovereenkomst, hoger blijken te zijn dan werd ingeschat tijdens de vorige legislatuur. Deze middelen zijn gedeeltelijk afkomstig van de in de initiële begroting voorziene toelage aan de gemeenten voor hydronautmodellering (min 1,038 miljoen euro).

Verwervingen

Verder wordt 2 miljoen euro aan beleidskredieten uitgetrokken voor grondverwerving in de wijk Overdam als buffergebied voor een Seveso-bedrijf. Op 16 december 2005 keurde de Vlaamse Regering de vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'afbakening grootstedelijk gebied Gent' definitief goed. Uit de evaluatie gemaakt in het ruimtelijke veiligheidsrapport horende bij het gewestelijk ruim-

telijk uitvoeringsplan blijkt dat de afstand tussen een aantal van de woningen in de wijk Overdam en het nabijgelegen Seveso-bedrijf EOC Latex Division 2 te klein is, gelet op de gevaarlijke stoffen aanwezig in deze onderneming en de daaraan gekoppelde risico's op zware ongevallen. De situatie is in strijd met de Seveso II-richtlijn, die stelt dat op termijn voldoende afstand moet bestaan tussen een Seveso-inrichting en een 'woongebied'. De globale kost voor de verwerving van een zevental woningen en de kleine en middelgrote ondernemingen in deze wijk wordt door het aankoopcomité geraamd op 7 miljoen euro. De aankoop is te realiseren tegen 2015. Volgens de minister kan worden verwacht dat de Seveso II-richtlijn op termijn ook in andere regio's de realisatie van buffergebieden zal noodzaken. De uitvoering van deze grondverwerving wordt toevertrouwd aan de VLM en zal begeleid worden door de sociale bemiddelaar voor de havengebieden. Het is de bedoeling om overeenkomstig het ruimtelijke uitvoeringsplan dit gebied in te vullen als bos- en natuurgebied. Na de globale verwerving en afbraak van de constructies zal de eigendom en het beheer dan ook overgedragen worden aan het agentschap Natuur en Bos.

Er wordt doorerschikking ook 700.000 euro extra ter beschikking gesteld op het begrotingsartikel in verband met ruilverkaveling, zodat het reserveproject uit het investeringsprogramma 2006 met betrekking tot de afwerking van de ruilverkaveling Grootloon nog dit jaar kan worden vastgelegd.

Verder worden de nodige beleidskredieten voor de verwerving van kustduinen en aangrenzende gebieden opgetrokken met 1 miljoen euro, om de aankoop van de Zwinvlakte te kunnen financieren. Dit wordt gerealiseerd door een verschuiving afkomstig van het budget voor natuuraankopen buiten de kuststreek. In 2006 zal ook een groot deel van de opbrengst van de verkoop van het domein de Merode daadwerkelijk binnenkomen bij de VLM. Een aantal kopers, zoals de provincie en Natuurpunt, hebben immers een gespreide betaling over 3 à 4 jaar (met rentevergoeding) bedongen. Dit maakt het mogelijk om binnen de uitgavenbegroting van het extern verzelfstandigd agentschap VLM het aankoopbudget ten behoeve van de grondenbankwerking te verhogen van 2,9 naar 5,9 miljoen euro.

De subsidies aan lagere overheden en aan verenigingen van openbaar belang voor de uitvoering van werkzaamheden in bos- en groendomeinen (programma 61.3 basisallocatie 63.61) worden verhoogd

met 404.000 euro, omdat nieuwe reglementering in verband met subsidiëring heel wat nieuwe aanvragen genereerde. Meer specifiek gaat het over subsidiedossiers voor bebossing en herbebossing en subsidiedossiers betreffende de openstelling, de opmaak van beheerplannen en de ecologische bosfunctie. De subsidies in het kader van het bosbeheer worden tevens verhoogd met 161.000 euro als gevolg van het succes van de bosgroepen.

Kyoto-doelstellingen

De geraamde ontvangsten 2006 van het Energiefonds ten bedrage van 12 miljoen euro en het Fonds Hernieuwbare Energiebronnen ten bedrage van 3 miljoen euro zullen worden aangewend in één nieuw gezamenlijk fonds waarmee uitgaven kunnen gefinancierd worden die zullen bijdragen tot het halen van de Kyoto-doelstellingen.

Ook de internationale inspanningen worden versterkt en de bijdragen aan multilaterale leefmilieuverdragen verhoogd. Om Vlaanderen in staat te stellen aan zijn verplichtingen te voldoen, wordt een verhoging van 161.000 euro ingeschreven.

Conclusie

De minister besluit dat bij de budgetcontrole de netto beleidsruimte voor leefmilieu wordt verhoogd met extra kredieten. In totaal komt er 3,663 miljoen euro bij aan beleidskredieten in de administratieve begroting en komt er ongeveer 4 miljoen euro bij in het MiNa-fonds.

Daarnaast komt er 15 miljoen euro extra bij in het Energiefonds om te voldoen aan de Kyoto-verplichtingen. Daarover is een decreetsbepaling opgenomen in het programmadecreet.

In sommige begrotingsvoorstellen wordt dit resultaat gemaskeerd door de daling met meer dan 20 miljoen euro van de werkingstoelage voor de waterzuivering. De minister benadrukt dat deze daling in de watersector een gevolg is van de reorganisatie van de sector en in geen geval een vermindering reflecteert van de inspanningen op het vlak van waterzuivering noch op het vlak van leefmilieu in zijn geheel. De uitgaven die het Vlaamse Gewest via de NV Aquafin doet, blijven immers stijgen. Bovendien gebeuren er binnen Aquafin nog kostenreducties, bij-

voorbeeld door een goed schuldbeheer. Het feit dat de NV Aquafin einde 2005 een AA1-schuld-rating kon bekomen, laat toe het verschil (de 'spread') met de rentekost van het Vlaamse Gewest zelf te minimaliseren.

I.2. BESPREKING

I.2.1. Algemeen – beleidskredieten leefmilieu

Beleidskredieten en begrotingsaanpassing

De heer *Erik Matthijs* stelt samen met de minister vast dat er een substantiële toename is van de beleidskredieten, in de administratieve begroting met bijna 3,7 miljoen euro en in het MiNa-fonds met 4 miljoen euro. Dit bewijst volgens het lid dat de gegevens in de recente studie van het secretariaat van de MiNa-Raad over de leefmilieubegroting 2006 niet correct zijn en dat deze minister en deze regering wel degelijk ernstige inspanningen doen om de leefmilieubegroting op peil te houden en de middelen zoveel mogelijk efficiënt en effectief aan te wenden op het terrein.

Er komt verder 15 miljoen euro extra bij in het Energiefonds om te voldoen aan de Kyoto-verplichtingen. De inspanningen die het Vlaamse Gewest moet doen om de vooropgestelde doelstellingen te halen zijn erg groot. Uit recente studies blijkt dat de industrie en de landbouwsector al grote inspanningen hebben gedaan en dat nog een grote inspanning moet worden gedaan door de gezinnen en de transportsector.

De heer Matthijs stelt vast dat belangrijke bijkomende middelen worden uitgetrokken voor externe juridische bijstand ten behoeve van de afdeling Europa en Milieu (internationaal milieubeleid). Wellicht is het de bedoeling de omzetting van de Europese richtlijnen te versnellen. Ook voor de watertoets wordt bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in extra kredieten voorzien. Verder zijn er extra middelen voor de Vlaamse Landmaatschappij (beheersovereenkomsten en mestbeleid). Ook in het kader van de multilaterale verdragen worden de kredieten verhoogd.

De heer Matthijs is tevreden met de stijging van de ordonnanceringskredieten voor het milieumanagementinformatiesysteem. Het succes van de bosgroepen vertaalt zich in meer middelen. Er komen meer subsidies voor privé-boseigenaars voor bebossing en

herbebossingsprojecten en meer subsidies aan lagere overheden en verenigingen van openbaar belang voor de uitvoering van werkzaamheden in bos- en groendomeinen en andere initiatieven in uitvoering van het bosdecreet, het harmonisch park- en groenbeheer en instandhoudingswerken. Er zijn ook meeruitgaven voor erosiebestrijdingsplannen en beheersovereenkomsten inzake erosiebestrijding

De heer Matthijs besluit daaruit dat de door het beleid ingeslagen weg tot goede resultaten leidt. De CD&V-fractie zal de voorgestelde aanpassingen en verbeteringen goedkeuren.

De heer *Rudi Daems* zegt een andere kijk op de begrotingsaanpassing te hebben. Het lid verwijst op zijn beurt naar de studie van de MiNa-Raad en wil enkele eerder aangehaalde trends en verschuivingen opnieuw ter discussie stellen.

Een eerste algemene opmerking betreft de evolutie van het aandeel leefmilieu in de Vlaamse begroting. In een recente persmededeling over de zogenaamde 'missing links' heeft Groen! er al op gewezen dat deze Vlaamse Regering op beton is gebouwd, in letterlijke zin dan. Dat blijkt volgens het lid ook duidelijk uit deze begrotingscontrole. Het budget voor openbare werken stijgt beduidend met 60,5 miljoen euro of bijna 5 percent. Ook de bevoegdheid economie deelt in de prijzen: plus 62 miljoen euro of een stijging van 19 percent. Daarin zit wel de 2 maal 2 miljoen euro ecologiesteun vervat voor subsidies voor de aanschaf van dieselroetfilters.

Op het vlak van leefmilieu ziet het plaatje er volgens de heer Daems iets minder rooskleurig uit: er zou een stijging zijn van 9 miljoen euro of 1,3 percent. In zijn toelichting stelde ook de minister dat de netto beleidsruimte voor leefmilieu stijgt. Het is voor het lid echter niet duidelijk waar deze stijging vandaan komt. In programma 61.1 kent leefmilieu een daling met 37,3 miljoen euro of 4 percent. De vastleggingsmachtiging aan het MiNa-fonds daalt met 15 miljoen euro. Is de stijging van leefmilieu niet louter toe te schrijven aan de stijging van het budget energie om emissierechten in het buitenland aan te kopen?

Volgens de heer Daems is er gelukkig een meevaller aan inkomstenzijde door meer inkomsten uit de heffingen (water, grondwater en afval). Jammer genoeg is er hiervoor enkel een technische verklaring, en zet de dalende trend zich structureel voort. Zelfs in Europees perspectief is het Vlaamse Gewest geen goede

leerling als het over internalisering van de milieukosten gaat. Een recent rapport van de EU-commissie over de belastingdruk in Europa stelt dat België samen met Zweden en Denemarken aan de kop staat wat betreft de sociale lasten, maar dat anderzijds milieuvervuiling relatief weinig belast wordt.

De discussie over de toekomstige financiering van het milieubeleid werd reeds enkele malen gevoerd in de commissie. Gelet op de structurele trend van dalende opbrengst van milieuheffingen, kan dit debat niet uit de weg worden gegaan. Er is al enkele keren gesuggered om bijvoorbeeld een heffing op luchtvervuiling in te voeren, bijvoorbeeld op de emissie van NO_x.

Wat de uitgaven betreft, is de algemene vaststelling van de heer Daems dat er overal kleine besparingen worden doorgevoerd om de acute nood aan gesplitste ordonnanceringskredieten op te vangen en om de stijging van ambtshalve saneringen te betalen. Grootste slachtoffer hiervan zijn de gemeenten, die een besparing zien van de middelen voor afvalpreventie, Diftar, aankoop compostvaten, containerparken, en dergelijke, ondanks een stijging van de middelen voor de samenwerkingsovereenkomst en park- en groenbeheer.

Het lid komt tot de algemene conclusie dat er opnieuw een groot contrast is tussen de negatieve milieurapporten en het dalende relatieve aandeel voor leefmilieu in het beleid van deze Vlaamse Regering. Inzake het waterbeleid gebeuren er nauwelijks budgettaire inspanningen, ondanks stevige verklaringen daarover en het opstellen van een waterbeleidsnota. Het lid zal verder in de bespreking dieper ingaan op het waterbeleid. De minimale aandacht voor het waterbeleid is volgens het lid de zwakste schakel in de leefmilieubegroting.

De heer Daems wil voorlopig ook niet verder ingaan op de Aquafin-kredieten aangezien de financiering volstrekt onduidelijk blijft. Door de operatie met drinkwatermaatschappijen zijn de financieringsstromen nog minder transparant geworden en is het zelfs niet duidelijk of de leefmilieubegroting nu stijgt of daalt. Het lid dringt er daarom op aan transparantie te verschaffen wat betreft de geldstromen naar Aquafin, zoals hij in maart 2006 ook heeft gevraagd in een brief aan de minister.

De heer *Frans Wymeersch* kan meedelen dat Vlaams Belang gunstig staat tegenover de voorgestelde aanpassing van de uitgavenbegroting. De fractie blijft

echter bij haar fundamentele kritiek zoals die werd geformuleerd bij de initiële begroting 2006.

Minister *Kris Peeters* begrijpt uit de tussenkomsten dat de commissieleden inzien dat de beschikbare middelen efficiënt moeten worden gebruikt. Dit is een eerste belangrijke opdracht. Indien nodig moeten in een begrotingscontrole bijkomende middelen worden gezocht. Maar het is ook niet steeds zo dat problemen of moeilijke dossiers, ook al zijn ze al jaren gekend, snel kunnen worden opgelost door er meer middelen voor uit te trekken. De minister verwijst verder naar het standpunt dat hij eerder verdedigde, met name dat hij liever concrete acties financiert dan de opmaak van plannen.

Wat de algemene opmerkingen van de heer Daems betreft, herhaalt de minister de vaststelling dat het principe de vervuiler betaalt zijn effect niet mist. Indien er minder wordt vervuild, worden er ook minder heffingen betaald. De financiering van het milieubeleid blijft dan ook een constante zorg. De mogelijke heffing op luchtverontreiniging is opgenomen in de beleidsnota Leefmilieu 2004-2009 van de minister en zal later nog het voorwerp van bespreking kunnen uitmaken.

De heer *Rudi Daems* herhaalt zijn opmerking dat het aandeel leefmilieu in de begroting opnieuw licht daalt, daling die wel wordt opgesmukt door de bundeling met de bevoegdheid energie, die op zich logisch is in het kader van de nieuwe organisatie van de departementen (BBB-project). Indien het fonds voor emissierechten niet wordt meegerekend, is het dan niet zo dat het budget leefmilieu daalt?

Minister *Kris Peeters* stelt in een volgende vergadering een tabel met een overzicht van de beleidskredieten Leefmilieu 2000-2006 ter beschikking van de commissie (zie bijlage). Daaruit blijkt volgens de minister dat er geen daling is van de middelen die door de overheid aan de verbetering van het leefmilieu worden besteed. De leefmilieubegroting is wel onderhevig aan schommelingen wegens periodieke vastleggingen (beheersovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten). De conclusie die eerder in de studie van het secretariaat van de MiNa-Raad over de leefmilieubegroting 2006 werd getrokken, was volgens de minister foutief omdat de correctie die daarin werd doorgevoerd voor Aquafin niet de juiste was.

In de door de minister ter beschikking gestelde tabel zitten tot en met 2004 de betalingen aan Aquafin

expliciet in de begroting op de daartoe bestemde posten (361B4100 lopende uitgaven en 361B6102 investeringen). Aquafin wordt over alle jaren heen als gedeconsolideerd beschouwd.

Vanaf 2005 gebeurt de financiering van de waterzuivering via de drinkwatermaatschappijen. Om vergelijkbaar te zijn, is de toelage aan de drinkwatermaatschappijen (361B4350) afgetrokken en zijn de gebudgetteerde en gemaakte kosten van Aquafin voor waterzuivering bijgeteld. Dit zijn immers de uitgaven die vóór 2005 op de posten 361B4100 en 361B6102 werden aangerekend.

De correctie in de studie van de MiNa-Raad met betrekking tot Aquafin is niet correct gebeurd omdat de cijfers voor 2004 betreffende de Aquafin-factuur eveneens werden gebruikt voor 2005 en 2006, waardoor niet met alle inspanningen rekening werd gehouden. De inspanning voor leefmilieu bestaat volgens de minister uiteindelijk uit de som van de inspanningen die gebeuren rechtstreeks via het departement, de openbare instellingen én via de NV Aquafin.

Milieu-uitgaven in het FFEU

De heer *Rudi Daems* vraagt de minister om meer duidelijkheid te verschaffen over de evolutie van milieu-uitgaven in het FFEU. Hier werden in het verleden engagementen ten aanzien van leefmilieu aangegaan, maar de gegeven informatie blijft onduidelijk.

De minister herinnert eraan dat het FFEU niet werd aangesproken in 2005. Dit was één van de manieren waarop deze Vlaamse Regering bij haar aantreden de begroting in evenwicht bracht met respect voor de afspraken met de federale overheid. Het FFEU 2006 bevat voor leefmilieu 10 miljoen euro die zullen besteed worden aan bodemsaneringsprojecten. Verder is er in het FFEU 2006 100 miljoen euro voorzien voor de voortzetting van het project 'wegwerken gevaarlijke punten' (openbare werken) en 15 miljoen euro voor projecten in de waterbouw, waaronder slibverwerking. Daarnaast zijn er nog bestedingsmogelijkheden lastens het FFEU 2002 en 2003. Het betreft onder meer de informatisering van de milieuvergunningen en de milieuvergunningendatabank (waaraan in 2005 volgens de minister hard is gewerkt), de waterbeheersingswerken in de Dijlevallei (die recent werden afgerond) en de slibuiming van de Gaverbeek. Er rest nog een krediet van ongeveer 6 miljoen euro dat is voorzien voor de verdere saneringswerken van het Schijn te Antwerpen.

Het budget voor bodemsanering dat uitgetrokken wordt via de MiNa-begroting stijgt met 1,5 miljoen euro. Hierdoor zullen een aantal projecten uit het cadmiumplan kunnen uitgevoerd worden. Bovendien zullen middelen vrijgemaakt worden op het FFEU van de vorige jaren (7,5 miljoen euro) voor het project sanering waterbodems.

I.2.2. Beheersovereenkomsten met landbouwers en mestbeleid

Beheersovereenkomsten

Mevrouw *Tinne Rombouts* verwijst naar haar vraag om uitleg over de hoogte van de vergoeding voor de beheersovereenkomsten natuur en milieu, behandeld op 11 mei 2006 (*Hand. Vl. Parl. 2005-06, C242*). Het instrument ‘beheersovereenkomsten met landbouwers’ kent zeer veel succes en iedereen in de commissie leek het erover eens dat een aantal vergoedingen moeten herbekeken worden. Wetende dat de Europese middelen voor het plattelandsbeleid zijn teruggeschroefd, zal het nog belangrijker zijn dat er vanuit het Vlaamse Gewest en vanuit de gemeenten extra ondersteuning kan komen. Daarvoor is er in de voorliggende begrotingsaanpassing onvoldoende ruimte voorzien. Het lid kondigt aan dat amendementen zullen worden ingediend om hieraan te verhelpen door een extra verhoging van de kredieten met 1.698.000 euro (bovenop de reeds door de regering voorgestelde 815.000 euro).

Uit contacten met gemeentebesturen blijkt volgens mevrouw Rombouts dat ze vaak bereid zijn meer inspanningen te doen voor de beheersovereenkomsten. De Europese regelgeving legt ter zake wel beperkingen op, maar indien de mogelijkheid bestaat, moeten de gemeenten toch de ruimte krijgen om de beheersovereenkomsten beter te ondersteunen.

Voor de handhaving van het mestbeleid moet 350.000 euro extra worden vrijgemaakt voor het nemen van bijkomende stalen ter bepaling van het nitraatresidu in de bodem (overeenkomstig een amendement bij het programmadecreet). Deze staalnames zijn volgens het lid belangrijk voor de sensibilisering van de sector.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat zijn fractie het voorstel steunt om de middelen voor de beheersovereenkomsten met de landbouwers te verhogen. Vlaams Belang blijft echter voorbehoud maken bij de for-

mule van de beheersovereenkomsten omdat dit een van de enige middelen dreigt te worden voor inkomensverwerving door de landbouwers. Dit aspect van het instrument mag geen overdreven belang krijgen omdat dit zou impliceren dat de landbouwer enkel een beheerder en behoeder is en geen rol meer zou spelen als economische actor.

De heer *Bart Martens* ziet de verhoging van de middelen voor de beheersovereenkomsten als een belangrijke stap om het aanmoedigingsbeleid ten aanzien van landbouwers te verhogen. Landbouwers die willen vooruitlopen op de wettelijke minimumverplichtingen inzake natuur en milieu moeten daarvoor kunnen worden beloond. Deze maatregel past echter in een beleid waarin ook de achterblijvers gewezen worden op hun wettelijke verplichtingen en waarin overtreders worden gesanctioneerd. Bij het programmadecreet zal een amendement worden ingediend dat het moet mogelijk maken het evenwicht te bewaren tussen het handhaven van de minimumverplichtingen en het stimuleren van de voorlopers.

I.2.3. Waterbeleid

Rubiconfonds

De belangrijkste kritieken van de heer *Rudi Daems* betreffen het waterbeleid. In het Rubiconfonds zijn bijvoorbeeld nog steeds geen middelen opgenomen. In de commissie werd reeds het debat gevoerd over de probleemsituatie in Sint-Truiden. Maar het is duidelijk dat er tal van andere schrijnende situaties zijn in Vlaanderen waarvoor een structurele oplossing nodig is. De heer Daems laat in het midden of de gelden in het fonds nu van leefmilieu of ruimtelijke ordening moeten komen. Het lid zal in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting een amendement indienen om het Rubiconfonds te spijzen met 12,5 miljoen euro. Dit moet toelaten om op het terrein de grootste nood te lenigen en tevens een signaal te geven aan de bevolking en de gemeenten dat het deze Vlaamse Regering menens is wanneer ze zegt dat ze opnieuw ruimte wil geven aan water om overstromingsproblemen tegen te gaan.

Minister *Kris Peeters* verwijst voor de vraag over middelen voor het Rubiconfonds naar de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening. In de commissie Leefmilieu werd de concrete casus van de percelen in Velm (Sint-Truiden) uitvoerig besproken. Daarvoor werd een oplossing gevonden die in de commissie

werd toegelicht (*Hand. VI. Parl. 2005-06, C233*) en die nog verder wordt uitgewerkt. De minister kent de stelling van de heer Daems dat ook de algemene middelen kunnen worden aangesproken, maar meent dat ook de sector ruimtelijke ordening op belangrijke wijze betrokken is.

De heer *Patrick Lachaert* stelt dat het probleem inzake het spijzen van het Rubiconfonds reeds dateert van vorige legislatuur. Er is een probleem bij het uitwerken van de planbatenheffingen. Indien alles onderworpen wordt aan een heffing, gaat het innen van de heffing vaak duurder zijn dan de opbrengst. Er is ook een probleem van de gelijke behandeling van burgers, bedrijven, steden en gemeenten bij de heffing. Het lijkt bijzonder moeilijk om een sluitend systeem van planbaten op te zetten. Het is volgens de heer Lachaert minder een politiek dan een technisch probleem.

De heer *Rudi Daems* repliceert dat naast de planbaten, die inderdaad misschien een technisch complex systeem vergen, ook de algemene middelen een mogelijke financieringsbron voor het Rubiconfonds zijn. Het kan een politieke keuze zijn om de nodige kredieten uit de algemene middelen te halen.

Waterfactuur

De heer *Rudi Daems* stelt vast dat de dotatie aan de drinkwatermaatschappijen daalt met 20,6 miljoen euro. De minister verklaart dit door de lagere kosten van Aquafin, de hoger dan geraamde inkomsten van de waterfactuur en het feit dat steeds meer bedrijven rechtstreeks een contract met Aquafin sluiten. Vooral de tweede verklaring intrigeert het lid. Betekent dit niet dat de burger meer en meer betaalt voor zijn waterfactuur en is dit niet in tegenspraak met wat werd beweerd bij de reorganisatie van de watersector in het programmadecreet bij de begroting 2005?

Minister *Kris Peeters* geeft in zijn antwoord meer details bij de vermindering van de werkingstoelage aan de drinkwatermaatschappijen.

Het budget 2006 van de NV Aquafin werd overeengekomen op het budgetoverleg. De bruto Aquafin-factuur werd daar vastgesteld op 454 miljoen euro (inclusief btw). Dit bedrag zou voor de reorganisatie van de watersector integraal op het MiNa-fonds aangerekend worden. Het budget betreft het

totaal van de voormalige posten investeringskosten (artikel 361B6102) en het werkingsbudget (artikel 361B4100).

Vanaf 2005 wordt door de NV Aquafin echter rechtstreeks gefactureerd aan de drinkwatermaatschappijen en de bedrijven. De drinkwatermaatschappijen kunnen deze kosten deels doorrekenen aan hun klanten bij wijze van een bovengemeentelijke bijdrage. De inkomsten van de drinkwatermaatschappijen vanuit de bovengemeentelijke bijdrage zijn onvoldoende om de reële kosten voor de bovengemeentelijke sanering te dekken. Bijgevolg kent de Vlaamse Regering, omwille van het algemeen belang, een werkingstoelage toe aan de drinkwatermaatschappijen. Deze toelage moet het verschil dekken tussen de door de NV Aquafin doorgerekende kosten en de ontvangen bijdragen.

Gelet op de geraamde Aquafin-factuur en de geraamde opbrengsten van de drinkwatermaatschappijen vanuit de bovengemeentelijke bijdrage, wordt de werkingstoelage 2006 gebudgetteerd op 198,5 miljoen euro. De vermindering van de werkingstoelage met bijna 20,8 miljoen euro is mogelijk door enerzijds de gestegen eigen inkomsten van de drinkwatermaatschappijen via de integrale waterfactuur en anderzijds door de gedaalde kosten als gevolg van een vermindering van de Aquafin-factuur. De vermindering van de Aquafin-factuur is de resultante van enerzijds een kostenreductie bij de NV Aquafin en anderzijds de inkomsten die gegenereerd worden door het afsluiten van contracten met bedrijven voor de verwerking van het afvalwater. Een bijkomende kost daarentegen is het niet-aftrekbare gedeelte van de door Aquafin gefactureerde btw.

De heer *Rudi Daems* vraagt wat dan de grootte is van het aandeel 'stijging van de inkomsten uit de eenge-maakte waterfactuur' en van het aandeel 'daling van de Aquafin-factuur'. Het lid blijft voorlopig bij zijn standpunt dat de burger de laatste twee jaar een flink stuk meer heeft betaald (via de waterfactuur) en dat daardoor de dotatie van de Vlaamse overheid aan de drinkwatermaatschappijen kan afnemen.

Namens de *minister* wordt verduidelijkt dat een aantal drinkwatermaatschappijen zijn overgestapt van een jaarlijkse facturatie naar een driemaandelijks of maandelijks facturatie. Die verschuiving heeft ervoor gezorgd dat de drinkwatermaatschappijen sneller de bijdragen hebben ontvangen, zodat er bij de afrekening van 2005 een overschot was, waarmee rekening

kon worden gehouden bij de dotatie die het Vlaamse Gewest in 2006 aan de drinkwatermaatschappijen betaalt. Ruw geschat kan het aandeel van efficiëntiewinsten en beter schuldbeheer door Aquafin op 6 miljoen euro worden geschat en het aandeel van de genoemde verschuiving bij het innen van de waterfactuur op minstens 10 miljoen euro. Daarnaast is er de normale indexering van de bijdragen, die ook al vroeger op de heffingen werd toegepast. De stijging voor de burger blijft beperkt tot die indexering.

Structuur Aquafin en btw-problematiek

De heer *Patrick Lachaert* vraagt aan de minister de stand van zaken in het Aquafin-dossier wat betreft de btw-discussie en de herstructurering van het aandeelhouderschap.

De *minister* wil in de eerste plaats onderstrepen dat de NV Aquafin zich volop toelegt op haar kernopdracht: te weten de achterstand die er in Vlaamse Gewest bestond met betrekking tot de waterzuivering in te halen. Het aanbestedingsritme situeert zich opnieuw op een hoog niveau van meer dan 150 miljoen euro op jaarbasis en de opleveringen volgen; er wordt dus vooruitgang geboekt. De onderneming is dynamisch en werkt samen met de VMM aan de afbakening van de zuiveringszones, zodat planmatig en verantwoord tot een zuivering van het afvalwater kan worden gekomen. In deze regeerperiode werden reeds twee optimalisatieprogramma's opgedragen aan Aquafin om maatregelen te nemen tegen de verdunning van het afvalwater, dus om het propere water af te koppelen van de zuiveringsstations.

Inzake de inbreukprocedure over de wijze waarop private partners in het kapitaal zijn ingetreden, werd een afspraak gemaakt om tot een minnelijke oplossing te komen met de Europese Commissie. In het kader van het Stadt Halle-arrest van het Europees Hof van Justitie eist de Europese Commissie dat de private partners uit Aquafin worden uitgekocht om een einde te maken aan dit geschil. De onderhandelingen hierover bevinden zich volgens de minister in de laatste rechte lijn.

Een oplossing werd gegeven aan het opgestapelde btw-dispuut uit het verleden. Zoals reeds eerder toegelicht, bestond tussen de Belgische Staat enerzijds en het Vlaamse Gewest en Aquafin anderzijds betwisting over het toepasselijke btw-tarief over de handelingen die NV Aquafin verricht voor het

Vlaamse Gewest. Er werden twee periodes onderscheiden: de periode van 1 september 1996 tot 30 september 2001 (waarin Aquafin factureerde aan 6 percent btw) en de periode van 1 oktober 2001 tot 31 december 2004 (waarin Aquafin factureerde aan 21 percent btw).

In dit geschil heeft de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen in juni 2005 een voor het Vlaamse Gewest negatief vonnis uitgesproken. Daar de kans erg klein is om deze zaak in beroep te winnen, werd besloten om een dading met de btw-administratie en de federale overheid af te sluiten, dit om de intresten te stuiten en een mogelijke gedeeltelijke kwijtschelding te verkrijgen.

De uitgevoerde btw-dading voorzag voor de periode van 1 september 1996 tot 30 september 2001 dat de hoofdsom en de helft van de intresten zouden betaald worden. De boete en de helft van de intresten werden door de federale overheid kwijtgescholden. Aquafin heeft als directe schuldenaar de integrale som aan de btw betaalt.

Gelet op de link tussen de investeringen en de btw-schuld zal deze som uiteraard uiteindelijk door het Vlaamse Gewest worden betaald. Vanaf het budget 2006 wordt jaarlijks in een bedrag van 13,5 miljoen euro voorzien (gedurende 10 jaar) om de betalingsachterstand die door het gewest ten opzichte van Aquafin is ontstaan (liggende facturen) te vereffenen.

Ingebrekestelling in verband met afvalwaterzuivering

De heer *Rudi Daems* informeert naar de stand van zaken van de ingebrekestelling in verband met de Europese richtlijn stedelijk afvalwater. In een recent antwoord van de bevoegde Europese commissaris op een vraag van Europarlementslid Bart Staes staat dat er in januari 2006 een formele betekening van de ingebrekestelling gebeurde met een vraag naar gedetailleerde informatie over de uitvoering van richtlijn. Uit het antwoord blijkt ook dat 140 Vlaamse steden en gemeenten in gebreke blijven.

De *minister* stelt dat in het antwoord aan de Europese Commissie op het schrijven van januari 2006 werd aangetoond dat het Vlaamse Gewest zeer goed op weg is om volledige uitvoering te geven aan de bepalingen van de richtlijn stedelijk afvalwater, waarvan het Hof van Justitie in haar arrest van 8 juli 2004

de niet-correcte uitvoering heeft vastgesteld. Er werd aangegeven dat, reeds sinds de inwerkingtreding van de richtlijn in 1991, door de Vlaamse overheid een enorme financiële impuls werd gegeven en dat een bestuurlijke omkadering tot stand werd gebracht om de noodzakelijke infrastructuur voor de zuivering van het stedelijk afvalwater te realiseren. Via de rapportering is duidelijk gemaakt dat jaar na jaar een aanzienlijke vooruitgang gerealiseerd werd in het licht van het opgelegde resultaat. Dit is opmerkelijk gelet op de historische achterstand en de objectieve nadelige omstandigheden in Vlaanderen (de gekende ruimtelijke ordening) om dergelijke grootschalige leidingwerken te organiseren.

Verder werd de redelijke termijn gepleit, die van toepassing is na het uitvaardigen van een arrest om de lidstaat in staat te stellen zich te conformeren aan de betreffende richtlijn. Via de rapportering werd aangetoond dat de Vlaamse Regering erop heeft toegezien dat de achterstallige projecten met urgentie en volledig worden uitgevoerd. Het aantal nog uit te voeren projecten is al bij al beperkt. Het spreekt voor zich dat – gelet op de tijd die verloopt om een leidingenproject te realiseren, onder meer door MER-verplichtingen en onteigeningszorgen – twee jaar materieel gezien onvoldoende is om de in de veroordeling vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

Bovendien is er volgens de minister op gewezen dat tijdens het ganse traject om een zuiveringsproject volledig te operationaliseren dwingende juridische termijnen gelden (gunningsprocedures, vergunningsprocedures, eventueel onteigeningen en dergelijke). Deze dwingende termijnen vloeien voort uit de rechtsbescherming die ook door andere Europese regels aan de burgers en het leefmilieu worden geboden (richtlijnen inzake milieueffectrapportering, bescherming eigendomsrecht, inspraakmogelijkheden inzake leefmilieu voor de burger en verhaalsmogelijkheden bij de rechter). Zelfs in een strikt wettelijke tijdsverloop en zonder juridische incidenten telt het traject vier tot vijf kalenderjaren.

De conclusie van het antwoord is dan ook dat het Vlaamse Gewest structureel en aan het hoogst mogelijke tempo uitvoering geeft aan het arrest, zodat geen objectieve redenen bestaan om in de komende drie jaren de procedure van artikel 228 van het EG-verdrag voort te zetten.

De heer *Rudi Daems* stelt dat de Europese commissaris ook verwees naar 140 Vlaamse gemeenten die

nog niet in orde zouden zijn met de richtlijn stedelijk afvalwater. Is het mogelijk de lijst van die gemeenten ter beschikking te stellen?

De *minister* zal bekijken of de lijst van gemeenten waarnaar de heer Daems verwijst, kan worden vrijgegeven.

Overeenkomsten Aquafin met de gemeenten

De heer *Rudi Daems* verzoekt de minister opnieuw om er bij Aquafin op aan te dringen om de overeenkomsten die de nv afsluit met gemeenten en drinkwatermaatschappijen ter beschikking te stellen van het parlement. Het lid vreest dat er bij het sluiten van die overeenkomsten zaken gebeuren die het daglicht niet mogen zien en wil vermijden dat deze problemen opduiken wanneer het te laat is.

De *minister* antwoordt dat deze contracten een onderdeel uitmaken van de commerciële activiteiten van de NV Aquafin en dat ze buiten de beheersovereenkomst met het Vlaamse Gewest vallen.

Het verspreiden van contracten is volgens de minister in een dergelijke commerciële omgeving niet gebruikelijk. Dit neemt niet weg dat de NV Aquafin in deze gecontroleerd wordt door de bevoegde controleinstanties. Zowel het Rekenhof als de economische toezichthouder kunnen op eender welk moment inzage krijgen in de afgesloten contracten in de kantoren van de NV Aquafin. Bovendien rapporteert Aquafin aan de economische toezichthouder welke en hoeveel middelen ingezet worden in het kader van commerciële activiteiten.

De heer *Rudi Daems* wil duidelijk stellen dat het geenszins zijn bedoeling is die overeenkomsten door te geven aan concurrenten van Aquafin. In het belang van de gemeentebesturen is het aangewezen dat het Vlaams Parlement weet om welke types contracten het gaat. Het lid vreest dat soms overeenkomsten worden gesloten die de lokale besturen niet ten goede komen en zou daarom de verschillende types contracten willen vergelijken. De minister verwijst weliswaar naar de economische toezichthouder, maar volgens de heer Daems werkt de reguleringsinstantie nog niet op kruissnelheid. Los daarvan, moet het Vlaams Parlement om principiële redenen die overeenkomst kunnen inkijken.

I.2.4. Bodemsanering en cadmiumplan*Bodembeschermingsfonds*

De heer *Rudi Daems* vraagt aan de minister een duidelijk overzicht van de middelen die voor bodemsanering en bodembescherming worden uitgetrokken. De kredieten zitten over verschillende begrotingsposten verspreid, wat het moeilijk maakt een duidelijk zicht te krijgen. Hoe wordt het bodembeschermingsfonds gevoed?

De *minister* antwoordt dat via het decreet van 19 december 2003 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004 bij de OVAM een bodembeschermingsfonds werd opgericht. In 1985 waren reeds twee andere fondsen opgericht: het Investeringsfonds (IFO) en het Fonds ambtshalve verwijdering (FAVO). Deze fondsen waren respectievelijk bestemd voor de financiering van statutaire investeringsuitgaven in uitvoering van het afvalstoffendecreet en voor de prefinanciering van uitgaven voor ambtshalve verwijderingen en saneringen. Deze fondsen werden opgeheven en vervangen door het bodembeschermingsfonds.

Het bodembeschermingsfonds (BBF) kan volgens artikel 18 van bovenvermeld decreet worden gevoed door bijvoorbeeld dotaties uit de algemene uitgavenbegroting, dotaties van het MiNa-fonds, teruggevorderde uitgaven voor ambtshalve werken en vrijwillige werken voor rekening van derden die vanuit het fonds werden gefinancierd, aanwending van financiële zekerheden enzovoort. Het decreet bepaalt ook waarvoor de middelen kunnen worden aangewend: sanering van terreinen met inbegrip van de verwerking van de bedoelde terreinen, toelagen voor de sanering en aanvullende uitgaven.

In de OVAM-begroting wordt aan de uitgavenkant het bedrag ingeschreven dat kan worden vastgelegd en geordonnanceerd door de OVAM voor saneringen (inclusief de uitgaven in het kader van de convenant met Umicore). De uitgaven worden aangerekend op ESR-code 73.412 en gedeeltelijk op 12.340 en 12.330 (deel Umicore) van de OVAM-begroting. In de eerste begrotingscontrole 2006 werden volgende bedragen ingeschreven:

(bedragen in duizend euro)

Vastleggingen

Saneringen ESR-code 73.412.00	21.081
-------------------------------	--------

Investerings Umicore ESR-code 73.412.01	2.630
---	-------

Werking Umicore ESR-code 12.340 en 12.330 (gedeeltelijk)	514
--	-----

<u>Totaal</u>	24.225
---------------	--------

Ordonnanceringen

Voor saneringen ESR-code 73.412.00 OVAM-begroting	21.347
---	--------

Investerings Umicore ESR-code 73.412.01 OVAM-begroting	1.583
--	-------

Werking Umicore ESR 12.340 en (gedeeltelijk) OVAM-begroting	694
---	-----

<u>Totaal</u>	23.624
---------------	--------

Daarnaast is volgens de minister ook 10 miljoen euro voorzien voor bodemsaneringen via het FFEU 2006. Deze bedragen zullen echter rechtstreeks door het FFEU betaald worden en dus niet in de OVAM-begroting worden geboekt.

De middelen haalt de OVAM uit het bodembeschermingsfonds. Dit wordt in de OVAM-begroting weergegeven via ESR-code 98.200.00 'Opname uit het BBF (bestemde saneringen inclusief Umicore-dossier)': 23.624.000 euro.

Hoe wordt het bodembeschermingsfonds gevoed? De vastleggingen (artikel 73.412.00 OVAM-begroting) worden gefinancierd via artikel 361B6147 van het MiNa-fonds (6.581); Asse Asphalco (14.500); vastleggingen artikel 361B6148 investeringen Umicore (2.630) vastleggingen artikel 361B4151 werking Umicore (514) (bedragen in duizend euro).

De financieringsmiddelen zijn afkomstig van het FFEU, MiNa-fonds, Umicore (in het kader van de convenant) en van vroeger teruggevorderde bedragen. Daarnaast wordt voorzien in voor 5.000.000 euro aan vorderingen. Indien deze vorderingen effectief worden geïnd, kunnen deze later worden aangewend voor nieuwe saneringen.

(bedragen in duizend euro)

Financieringsbronnen 2006 BBF

Teruggevorderde bedragen inzake ambtshalve saneringen	5.000
FFEU	385
MiNa-fonds (artikel 361B6147)	13.559
MiNa - Umicore – werking (361B4145)	377
MiNa - Umicore – investeringen (361B6148)	811
Terugvorderingen van Umicore	1.138
<u>Totaal</u>	21.270

De ontvangsten worden ingeschreven in de OVAM-begroting op de verschillende ESR-codes. Via ESR-code 93.02 Spijzing BBF worden deze ontvangsten toegewezen aan het bodembeschermingsfonds.

Aangezien het fonds geen aparte begroting heeft, gebeuren de bewegingen (opname en voeding) via de OVAM-begroting.

Bodemsaneringsprojecten en 'brownfields'

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt een verhoging met 8 miljoen euro van de middelen voor bodemsanering vast. Het gaat dan vooral over projecten zoals de versnelde sanering van de woonwijken rond Umicore. Het lid veronderstelt dat het daarbij vooral gaat over de vestiging in Hoboken en herhaalt haar eerdere vraag naar een bufferzone voor deze vestiging. Er worden nu middelen uitgetrokken voor een bufferzone in de Gentse Kanaalzone, maar ook in Hoboken is daar nood aan, naast de noodzakelijke saneringen.

Wat betreft de brownfields stelt mevrouw Van den Eynde vast dat er middelen gaan naar projecten te Vilvoorde. Wat is de stand van zaken van het project in Willebroek? Is er een volledige financiering en wanneer wordt dit project afgerond? Over welke projecten gaat het precies in Antwerpen?

Inzake de sanering van woonwijken merkt het lid op dat ongeveer een 40-tal projecten werden geselecteerd. De minister maakt nu ook melding van nieuwe projecten in Gent en Lokeren. Behoren deze ook tot de eerder geselecteerde projecten of gaat het om nieuwe projecten?

De *minister* antwoordt dat het brownfield-project Willebroek Noord in die mate is geëvolueerd dat een private groep er belangrijke terreinen heeft verworven

en met de sanering bezig is. Van de overheid wordt gevraagd de ontsluiting van het gebied te realiseren, zodat de gronden daadwerkelijk voor nieuwe bedrijven kunnen worden ontwikkeld. Daaraan wordt gewerkt in overleg met het lokaal bestuur.

In het Antwerpse loopt verder de voorbereiding van de sanering van het gebied gekend als Petroleum Zuid. Ook daar moeten bodemsaneringswerken gepaard gaan met ontsluitingswerken om er opnieuw een bruikbare site van te maken. Dit project moet echter, gelet op de negatieve kostenbatenverhouding die kan worden verwacht, als een 'blackfield' eerder dan als een brownfield beschouwd worden.

Inzake de saneringsprojecten voor woonzones zijn het nog de voorbereidende onderzoeken die in 2006 geprogrammeerd staan. Daarnaast zijn er ook gemeenten die zelf het initiatief nemen om tot bodemsanering over te gaan omdat zij effectief ook een stuk verantwoordelijkheid dragen (bijvoorbeeld voor een oud gemeentelijk stort). Een aantal gemeenten hebben hiertoe initiatief genomen en OVAM verleent daar zijn volle medewerking aan.

In Gent, Lokeren, Turnhout en op vele andere plaatsen in Vlaanderen zijn de voorbereidingen bezig voor ambtshalve saneringen en gaan ook een aantal projecten in uitvoering.

Balmatt

De heer *Rudi Daems* weet dat er in de begrotingscontrole 2006 een bedrag wordt uitgetrokken voor de sanering van de Balmatt-terreinen te Mol. Volgens het lid plant ACV-Kempen opnieuw acties omdat het zich zorgen maakt over de stilte die er heerst rond het Balmatt-dossier. ACV-Kempen en de omwonenden zijn ongerust over het feit dat er nog steeds geen afdoende voorzorgsmaatregelen zijn genomen om de verspreiding van asbest tegen te gaan. Dat was volgens het lid nochtans een duidelijke vraag in de resolutie die op 27 april 2005 unaniem werd aangenomen door de plenaire vergadering in het Vlaams Parlement.

De heer Daems vraagt aan de minister wat concreet de stand is van dit saneringsdossier. Wanneer wordt de sanering aangevat? In welke beheerstructuur (publiek-privaat of publiek-publiek) zal dit gebeuren? Is het in de begrotingscontrole uitgetrokken bedrag voldoende om de sanering te kunnen afronden?

den? Zijn er veiligheidsmaatregelen getroffen om de verspreiding van asbest tegen te gaan? Zo ja welke maatregelen? Zo nee, waarom werden er geen maatregelen genomen?

De *minister* antwoordt dat in het belangrijke Balmatt-dossier al een hele weg werd afgelegd. Hij heeft eerder aangedrongen op snelle oplossing voor dit dossier. Gelet op de huidige toestand van het terrein en de asbestproblematiek moet volgens de minister snel werk worden gemaakt van de sanering.

OVAM verwacht dat de verwijdering van de aanwezige afvalstoffen en de aanbesteding van de afbraak in september 2006 kan gebeuren. Na de verwijdering van de afvalstoffen kan de afbraak immers volgen. OVAM bereidt, in overleg met de PMV en VMH, de noodzakelijke werken voor.

Het is de bedoeling om een samenwerking tot stand te brengen tussen OVAM en de ontwikkelaar. PMV en VMH zullen ook wat dit betreft het nodige voorbereidende werk doen.

In het kader van de begrotingscontrole 2006 wordt via het FFEU 10 miljoen euro extra uitgetrokken voor bodemsanering, waaronder de sanering van Balmatt. Dit moet volgens de minister ruim voldoende zijn voor de afbraak en asbestverwijdering. Ook bij PMV en VMH zijn middelen beschikbaar. Technisch-financieel zijn er nog vragen bij de juiste structuur wat de aanrekening volgens de ESR-regels betreft. Die mogen echter geen vertraging tot gevolg hebben. Bij de OVAM zit de voorbereiding en de uitvoering alvast volledig op schema.

Het asbestprobleem staat op zich los van de sanering. In het verleden werden reeds afschermingsmaatregelen genomen. Volgens de beschikbare gegevens komt er geen asbest vrij. Indien dit zich toch zou voordoen, moeten er onmiddellijk bijkomende maatregelen worden genomen, maar daar is nu geen indicatie voor.

De heer *Rudi Daems* laat opmerken dat er precies een actie op het terrein wordt gepland omdat er ongerustheid is over de verspreiding van asbest. De omwonenden maken zich zorgen omdat de nodige voorzorgsmaatregelen in afwachting van de afbraakwerken niet genomen zijn. Het terrein is volgens het lid niet echt degelijk afgeschermd, het is toegankelijk zonder grote hindernissen. In de resolutie van het Vlaams Parlement werd expliciet aangedrongen op voorzorgsmaatregelen (verzegeling terrein, verwijde-

ring losliggend asbest enzovoort) om de risico's voor mens en milieu maximaal te beperken.

De *minister* wil laten nakijken of er inderdaad bijkomende beschermingsmaatregelen moeten worden genomen. Vrijkomende asbestvezels zijn immers bijzonder gevaarlijk.

Cadmiumplan

De heer *Rudi Daems* wijst op de resultaten van het milieu- en gezondheidsonderzoek bij jongeren. Er zijn weerom negatieve resultaten van de biomonitoring. Er blijken geen grote verschillen tussen stedelijke en landelijke gebieden (het probleem is dus niet beperkt tot enkele verontreinigde sites) en zowel pesticiden als cadmium springen negatief in het oog bij jongeren. Naar aanleiding van alarmerende berichten over de relatie tussen cadmium en longkanker heeft de minister aangekondigd het cadmiumactieplan in hogere versnelling te brengen.

De heer Daems heeft hier twee vragen bij. Hoe weerspiegelt deze versnelling zich in de begroting? Het lid ziet enkel een beperkte verschuiving (250.000 euro) tussen de werking en de investeringen inzake het Umicore-actieplan.

Het actieplan heeft de verdienste in te zetten op de ergste 'blackpoints' inzake cadmiumverontreiniging. De vraag van het lid is of er niet moet worden gegaan naar een verruiming van de acties inzake zware metalen. Het gaat niet enkel om de perimeter van enkele kilometers rond UM-fabrieken, het gaat om hele regio's, zoals de Kempen, het noorden van Limburg en de zuidrand van Antwerpen, een stuk van het Waasland en de Westhoek. Eventueel moet in de begroting 2007 worden nagegaan of een structurele verhoging van de middelen mogelijk is. Uit de toelichting blijkt echter dat het Benekempen-project, dat samen met Nederland werd opgezet om de strijd tegen de verontreiniging door zware metalen in de Kempen tegen te gaan, vertraging oploopt. De heer Daems betreurt dit.

De *minister* antwoordt dat, zoals overeengekomen, er een tussentijds rapport zal worden opgemaakt om na te gaan hoe de afspraken in het cadmiumplan worden nagekomen. Naast de bodemsaneringsprojecten, zal via het FFEU een inspanning worden gedaan voor de sanering van waterbodems (7,5 miljoen euro). Door opwarrelend slib komt er immers nog veel cadmium vrij in de waterlopen.

De heer *Rudi Daems* vindt dit antwoord onvoldoende. Gelet op de impact van deze diffuse verontreiniging op de gezondheid, meent het lid dat het nodig is op meer substantiële wijze middelen uit te trekken. Het Benekempen-project is volgens het lid een zeer verdienstelijk project om de cadmiumverontreiniging systematisch aan te pakken, maar net dit project loopt vertraging op.

De *minister* benadrukt dat hij de cadmiumverontreiniging als een zeer ernstig probleem beschouwt. Het gaat om een historisch probleem dat reeds langer gekend is, maar dat niettemin op ernstige wijze moet en zal aangepakt worden. Van het cadmiumplan zal op het gepaste moment een tussentijdse evaluatie worden gemaakt. In de vorige legislatuur werd een belangrijke convenant met Umicore afgesloten, met duidelijke afspraken en een tijdstabel. Mogelijke vertraging van het project Benekempen betekent niet dat het project niet zal doorgaan. De minister zal ook daarover tussentijds rapporteren.

1.2.5. Natuur- en bosbeleid

Biodiversiteit

De heer *Rudi Daems* herhaalt zijn vroeger ingenomen standpunt dat er dringend meer geld nodig is om een dijk te bouwen tegen de afnemende biodiversiteit. Het is positief dat de minister aandacht besteedt aan de bosgroepen, maar het budget voor het aankopen van natuur daalt opnieuw en blijft structureel laag. Het is ook jammer dat het Vlaams Fonds Tropisch Bos maar op halve kracht werkt. Uit een studiedag van einde mei 2006 bleek dat het fonds mooie projecten opzet in het Amazonewoud, en het is voor het lid onbegrijpelijk dat de minister vragen stelt bij de werking van deze organisatie.

De *minister* is het niet eens met de bewering dat de bestedingen voor biodiversiteit zich nu op een structureel laag niveau bevinden. Het is wel correct dat er in 2003 een eenmalige verhoging van de kredieten was. Wanneer wordt vergeleken met de gemiddelde besteding in de vorige legislatuur, liggen de huidige kredieten volgens de minister hoger.

Bossencompensatiefonds

De heer *Patrick Lachaert* krijgt vele opmerkingen vanuit Limburg over de middelen voor boscompensatie. Bij vele Limburgse gemeenten leeft de vraag naar een systeem dat een bepaalde return van de bijdragen

voor boscompensatie verzekert. Die return zou eventueel op provinciaal niveau kunnen worden georganiseerd. Uit cijfers die vorig jaar werden meegedeeld, kan worden afgeleid dat er op dit ogenblik meer dan 10 miljoen euro beschikbaar is in het fonds, terwijl intussen nauwelijks 100 hectare werd aangekocht. Met de huidige werkwijze zullen volgens het lid de middelen van het bossencompensatiefonds alsmaar vergroten, terwijl de besteding ervan nooit in verhouding zal zijn met het aangroeiritme. Kan hiervoor geen oplossing worden gevonden?

De heer *Rudi Daems* sluit hierbij aan en wijst op de lage benuttingsgraad van het fonds (ongeveer 40 procent van de variabele kredieten in 2005). De minister heeft altijd laten verstaan dat hij de nadruk wilde leggen op de bebossing van gebieden eerder dan op de aankoop van bestaand bos. Hier is volgens het lid toch echt sprake van een onderbenutting van de kredieten.

De *minister* stelt cijfers ter beschikking over de inkomsten en uitgaven van het bossencompensatiefonds (zie bijlage). De tabel vermeldt de effectief ontvangen bosbehoudsbijdragen voor de jaren 2000 tot 2006 per provincie en de aankopen van te bebossen gronden (vastgelegd en aangekocht). Uit de cijfers blijkt dat er een groot tijdsverloop is tussen het effectief vastleggen van aankopen te laste van het bossencompensatiefonds en de daadwerkelijke betalingen. Er zijn dus heel wat dossiers in behandeling waarvoor een vastlegging is genomen. Het aankoopcomité gaat ook maar onderhandelen indien het door een vastlegging de zekerheid heeft dat er inderdaad geld beschikbaar is wanneer het de aankoop zou afronden. Het is volgens de minister niet evident om een gebiedsgericht beleid per provincie te organiseren. De minister begrijpt dat er provinciale reflexen zijn, maar meent daar niet op in te kunnen gaan.

De minister wil ook beklemtonen dat de wetgeving de spontane bebossing die de leeftijd van 22 jaar niet heeft bereikt, niet in aanmerking neemt. Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 februari 2001 voorziet bovendien in een vrijstelling voor sociale redenen bij woningbouw (maximum 5 are). De diensten van de minister onderzoeken nu of een uitbreiding van deze vrijstelling in woonzones aangewezen is.

Beheerplanning

Volgens mevrouw *Hilde Crevits* is het verheugend vast te stellen dat er 404.000 euro extra wordt uitge-

trokken voor werkzaamheden in bos- en groendomeinen. Het Natuurrapport maakt echter melding van een zeer grote achterstand inzake beheerplanning. Recent werd een decreetswijziging goedgekeurd waardoor onder bepaalde voorwaarden recreatie mogelijk wordt in natuurreservaten (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 745/12). Het lid voorspelt dat er in de komende periode nogal wat beheersplannen zullen worden aangepast. Het Natuurrapport vermeldt een tekort aan personeel om de beheersplannen goed te keuren. Het bewaren van de biodiversiteit gebeurt niet enkel door nieuwe aankopen te doen maar ook door goede beheersplannen op te stellen. Kunnen de nieuwe middelen voor werkzaamheden ook worden gebruikt voor het opstellen van beheersplannen? Of kan in de begroting 2007 extra aandacht gaan naar het opstellen en goedkeuren van de beheersplannen?

De *minister* bevestigt dat de 404.000 euro extra voor subsidies voor de uitvoering van werkzaamheden in bos- en groendomeinen inderdaad kaderen in de beleidsoptie om voldoende aandacht te schenken aan het beheer van de domeinen. Aankopen van domeinen is belangrijk en het gebeurt ook, maar het is belangrijk ook de nodige prioriteiten te stellen inzake beheer.

Lotto-gelden

De heer *Rudi Daems* vraagt of het Vlaamse Gewest Lotto-gelden kan gebruiken voor de reguliere werking. Uit de toelichting blijkt immers dat dergelijke gelden worden gebruikt voor de ondersteuning van de werking van de bosgroepen.

De *minister* antwoordt dat de Lotto-gelden zonder probleem kunnen besteed worden aan een projectsubsidie ten behoeve van bosgroepen. Hiertoe is geen nieuw besluit nodig, vermits het toekennen van een projectsubsidie geregeld is in afdeling IV van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003. Mogelijke bestemmingen zijn maatregelen met betrekking tot de recreatieve infrastructuur, regelingen van toegankelijkheid (bijvoorbeeld signalisatieborden), onrendabele werken, natuurbeheerwerken, enzovoort. De minister overweegt eventueel een aanpassing van het besluit mocht dit tot een procedurele vereenvoudiging leiden.

Ontwikkelingsschets Schelde en flankerend natuurbeleid

De heer *Rudi Daems* herinnert eraan dat de Vlaamse Regering in juli 2005 een eerste belangrijke beslissing rond de Schelde en het flankerende natuur- en land-

bouwbeleid heeft genomen. Zopas werden de Nete en andere zijrivieren van de Schelde er door een tweede beslissing aan toegevoegd.

Volgens de berichten in de media starten in 2007 de werken voor de verdieping van de Schelde. Het flankerende beleid zou volgens de regeringsbeslissingen gelijktijdig worden uitgevoerd. De logische vraag is dan of er daarvoor de nodige middelen beschikbaar zijn. Het lid ziet enkel een stijging van 1 miljoen euro voor de aankoop van het Zwin, als onderdeel van de ontwikkelingsschets voor het Scheldegebied. Het lid betreurt wel dat dit bedrag grotendeels wordt weggehaald van het budget voor aankopen van natuur. Het is immers geen winst voor natuur maar enkel een verschuivingsoperatie. Worden er middelen uitgetrokken voor het pakket flankerend beleid voor de landbouwsector en op welke begroting? Welke budgetten worden uitgetrokken om gecontroleerde overstromingsgebieden en dergelijke te creëren?

De MiNa-Raad en de SERV hebben in een unaniem advies over het ontwerp van decreet houdende instemming met vier verdragen met Nederland omtrent de Schelde gevraagd om een uitvoeringsmatrix te maken met daarin onder meer de gedetailleerde timing en financiering van alle projecten.

Loopt de Scheldeverdieping geen gevaar? Aan de gelijktijdigheid van de uitvoering van de natuurprojecten en de verdieping kan volgens het lid niet getornd worden zonder de verdieping aan aanzienlijke juridische risico's bloot te stellen. Vlaanderen kan een tweede Deurganckdok-scenario gerust missen.

De heer *Frans Wymeersch* stelt dat Vlaams Belang bij de fundamentele kritiek op de ontwikkelingsschets van het Schelde-estuarium blijft. Het lid deelt dus niet de kritiek van de heer Daems op het ontbreken van middelen voor het flankerende beleid. De fractie blijft tegen de koppeling aan natuurontwikkeling.

De *minister* bevestigt dat voor het Sigma-plan en de ontwikkeling van het Schelde-estuarium middelen worden uitgetrokken in 2006, zoals reeds door de heer Daems vermeld. Bij de begroting 2007 zal het debat moeten worden gevoerd of er in 2007 voldoende middelen kunnen worden uitgetrokken voor de verdere uitvoering.

Gecontroleerde overstromingsgebieden

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* vindt in de begroting het bedrag terug van 826.000 euro voor gecontro-

leerde overstromingsgebieden. Over welke gebieden gaat het precies?

Volgens de *minister* zijn op het programma 2006 de volgende gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG) gepland: Brakel, aanleg overloopgebieden: 461.974 euro; Molenbeek Erpe-Mere, bouwkunde voor GOG: raming 600.000 euro en Marke Herne, elektromechanica voor GOG: raming 300.000 euro.

I.2.6. Andere thema's

Indaver

De heer *Patrick Lachaert* informeert naar de stand van zaken van de verkoop van de aandelen van Indaver.

De *minister* hoopt dat iedereen nu erkent dat het een verstandige beslissing was om bij het begin van de legislatuur de procedure voor de verkoop van de Indaver-aandelen op te schorten. De NV Indaver heeft de voorbije twee jaar zeer goed gepresteerd. De problemen die er twee jaar geleden waren zijn weggevoerd. De marktvooruitzichten zijn goed. De sluiting van twee ovens door een Nederlandse concurrent en het stortverbod dat in Duitsland geldt, hebben uiteraard het marktklimaat fel verbeterd. Zo haalde de NV Indaver in 2006 een nettowinst van 14,52 miljoen euro.

In deze context heeft de Vlaamse Milieuholding in overleg met het bedrijf en alle aandeelhouders in april 2006 het proces heropgestart om tot een verkoop van een belangrijk deel van haar participatie over te gaan. Op dit ogenblik bezit het Vlaamse Gewest 54 percent van de aandelen. In overleg met de andere private aandeelhouders – behoudens Electrabel, dat in een specifieke situatie verkeert – wordt een meerderheidsbelang aangeboden op de markt.

Het Vlaamse Gewest en de andere private aandeelhouders zijn overeengekomen om samen een controlebelang van 25 percent te bewaren. Het deel van het Vlaamse Gewest daarin is ongeveer 10 percent, de overige aandelen zitten verspreid bij vooral in Antwerpen actieve chemische bedrijven, die belang stellen in een goed functionerende verwerker voor hun gevaarlijk afval.

Meer dan 40 geïnteresseerde consortia hebben zich gemeld. Op dit ogenblik bestuderen ze het infor-

matie-memorandum. Het is de bedoeling om in het najaar van 2006 de transactie af te ronden.

De bedoeling van deze transactie vanwege het Vlaamse Gewest is ervoor te zorgen dat het bedrijf Indaver verder kan groeien en tegelijk te verzekeren dat in Vlaanderen een professionele afvalverwerker, die werkt volgens de hoogst mogelijke standaarden, zal blijven functioneren. Dit is volgens de *minister* immers een belangrijke dienstverlening aan de Vlaamse industrie en is ten bate van het leefmilieu.

Ruilverkaveling en grondverwerving

Mevrouw *Tinne Rombouts* wil de *minister* bedanken voor de extra budgettaire inspanning voor de ruilverkaveling. In het verleden zijn er planningsprocessen opgestart, waarbij na een lange voorbereidingstijd een draagvlak werd gevonden voor de ruilverkavelingsplannen, maar er uiteindelijk geen middelen bleken te zijn om ze uit te voeren. De *minister* doet nu een inspanning om dergelijke reserveprojecten toch zo snel mogelijk uit te voeren.

De heer *Rudi Daems* heeft vragen bij de beslissing om het milieubudget te verhogen voor grondverwerving en onteigening in de wijk Overdam als buffergebied voor een Seveso-bedrijf in de Gentse Kanaalzone. Het lid heeft geen probleem met de aankoop als zodanig maar de vraag is of die op het budget leefmilieu moet gebeuren. De aankopen in Doel, bijvoorbeeld voor het bouwen van een geluidswerende dijk, gebeurde met budgetten voor waterwegen en havens.

De *minister* bevestigt dat bijkomende middelen werden bekomen voor de aankoop van gronden rond Seveso-bedrijven. Dergelijke aankopen kunnen noodzakelijk zijn omdat de gewijzigde richtlijnen strengere afstandsregels opleggen. Het toezicht op de Seveso-richtlijnen is ook een bevoegdheid van het departement leefmilieu. De betrokken terreinen zullen een nabestemming bos of natuur krijgen. De Grondenbank, die de verwerving zal uitvoeren, is bovendien een onderdeel van de VLM. Het lijkt de *minister* dus logisch dat deze bijkomende kredieten en opdrachten opgenomen worden door het departement leefmilieu.

Project Hemmis NV

De heer *Rudi Daems* vraagt meer details over het project Hemmis NV (artikel 361B3200 van het MiNa-fonds). Het budget voor dit project wordt verhoogd

met 75.000 euro. Hoort dit niet eerder thuis in het programma voor toegepast wetenschappelijk onderzoek leefmilieu (TWOL)?

Het krediet betreft volgens de *minister* een subsidie-dossier ten bedrage van 140.172 euro aan Hemmis NV voor het dragen van de kosten die voortvloeien uit een projectvoorstel betreffende ‘de evaluatie van de waterzuiveringstrategie in Bulgarije rekening houdend met ecologische factoren’. Deze subsidie wordt gegeven in het kader van het samenwerkingsakkoord Bulgarije-Vlaanderen. De Inspectie van Financiën heeft positief advies gegeven en de minister zal nu snel het ministerieel besluit ondertekenen.

Vakbondsproject

Volgens de heer *Rudi Daems* is er een daling van de middelen voor het vakbondsproject (een project met de sociale partners voor informatie, sensibilisatie en natuur- en milieueducatie, artikel 361B3305) ter compensatie van een stijging van het budget voor erelonen en gerechtskosten. Komt het project daardoor niet op de helling te staan?

De *minister* kan meedelen dat hij zijn goedkeuring heeft gehecht aan de voortzetting van het zogenaamde vakbondsproject. De goedkeuring is wel maar gegeven voor een jaar, terwijl dat vroeger voor drie jaar gebeurde. Dit kan mogelijk verklaren waarom het lid denkt dat de kredieten gedaald zijn.

1.3. INDICATIEVE STEMMING

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* twijfelt niet aan de goede intenties van de minister wat het leefmilieu betreft en vindt dat de begrotingsaanpassing de goede richting uitgaat. De begrotingsaanpassing gaat volgens de toelichting van de minister echter ook uit van meeropbrengsten voor de oppervlaktewaterheffing en grondwaterheffing, die in beperkte mate het gevolg is van de verhoging van het eenheidstarief. Aangezien Vlaams Belang hier tegen gekant is, zal de fractie zich onthouden bij de indicatieve stemming.

Amendementen nrs. 1, 3, 4 en 5 voorgesteld door mevrouw *Tinne Rombouts*, de heren *Patrick Lachaert* en *Bart Martens*, mevrouw *Hilde Crevits* en de heer *Mark Demesmaeker* brengen wijzigingen aan in artikel 31, programma’s 61.10 Leefmilieu en 61.40

Landbeheer in de begrotingstabel en in de begroting van het MiNa-fonds in afdeling III (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 19/2*).

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat uit eerdere discussies in de commissie en uit de toelichting van de minister bij de begrotingsaanpassing blijkt dat het instrument beheersovereenkomsten met landbouwers zeer veel succes kent. In het voorliggende ontwerp tot aanpassing van de begroting wordt reeds een verhoging voorgesteld met 815.000 euro. Medio mei 2006 bedroeg het benodigde budget echter reeds 2.514.000 euro, terwijl er nog ruim een half jaar nieuwe aanvragen kunnen worden ingediend. Een vooropgesteld bedrag van 3.424.000 euro is volgens de indieners van het amendement actueel de meest realistische raming. Daarom stelt het amendement een extra verhoging voor met 1.698.000 euro (bovenop de reeds voorgestelde 815.000 euro) van het gesplitste vastleggingskrediet in basisallocatie 31.32 van programma 61.40.

Voor de handhaving van het mestbeleid moet volgens de indieners 350.000 euro extra worden vrijgemaakt voor bijkomende staalnames ter bepaling van het nitraatresidu in de bodem. Deze wijziging stemt overeen met een amendement van de Vlaamse Regering bij het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 844/5*). De begroting van de VLM in bijlage bij het ontwerp van decreet moet daaraan worden aangepast.

Deze verhogingen worden gecompenseerd door een vermindering op de vastleggingsmachtiging van en de dotatie aan het MiNa-fonds (basisallocaties 99.11 en 61.03 in programma 61.10).

Een amendement van de Vlaamse Regering strekt ertoe in de opsomming onder artikel 31 over de begroting van het MiNa-fonds, zevende lid, de artikelen 361B3300, 36B3311 en 361B5214 te schrappen. Er bestaat reeds een voldoende decretale basis om subsidies te verstrekken op deze basisallocaties (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 19/3*).

De amendementen van mevrouw Tinne Rombouts, de heren Patrick Lachaert en Bart Martens, mevrouw Hilde Crevits en de heer Mark Demesmaeker en het amendement van de Vlaamse Regering worden in een indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het aan de commissie toegewezen deel Leefmilieu en Natuur van de begrotingsaanpassing 2006 wordt in

een indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

II. DEEL RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

II.1. Toelichting

De heer *Dirk Van Mechelen*, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, geeft toelichting bij de wijzigingen van de begrotingscontrole 2006 voor de programma's 62.1 Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid en 62.2 Monumenten en landschappen, archeologie en varend erfgoed.

Globaal gezien zijn er weinig aanpassingen in de programma's 62.1 en 62.2. Het totaal van de beleidskredieten bij de begrotingscontrole blijft constant in vergelijking met de begrotingsopmaak 2006 op een lichte stijging te wijten aan de indexaanpassingen na.

Monumenten en landschappen

De betaalkredieten blijven in het programma 62.1 Ruimtelijke ordening constant. Het programma 62.2 Monumenten en landschappen krijgt daarentegen wel voor 3,5 miljoen euro aan extra betaal mogelijkheden. Deze extra kredieten dienen om de betaalachterstand in de sector van monumenten en landschappen verder aan te pakken. De minister stelt dat hij een zware betaalachterstand heeft geërfd die het gevolg is van het vastleggingsbeleid uit het verleden. In 2000 bijvoorbeeld bedroegen de beleidskredieten 53.630.000 euro en de betaalkredieten slechts 37.950.000 euro. In 2001 gaat het om respectievelijk 58.902.000 euro en 41.971.000 euro. Dit moest volgens de minister wel tot problemen leiden.

Samengevat is de situatie als volgt. Tussen 1999 en 2004 werd er ongeveer 330 miljoen euro beleidskredieten vastgelegd. Hier stonden voor 247 miljoen euro betaalkredieten tegenover. Bijgevolg ontstond er in de loop der jaren een theoretische betaalachterstand van ongeveer 87 miljoen euro.

De betaalachterstand die in het programma 62.2 Monumenten en landschappen moet aangepakt worden, situeert zich vooral in de basisallocaties 53.01, 63.03 en 63.04, die respectievelijk de voorziene aandelen omvatten van het Vlaamse Gewest in de toe-

kenning van een restauratiepremie in de privé-sector, de openbare sector en de sector eredienst. Hier was er traditioneel sprake van een groot onevenwicht tussen de vastleggings- en ordonnanceringskredieten.

Er werden grote inspanningen gedaan om hieraan te verhelpen. Bij de begrotingsopmaken 2005 en 2006 evolueerden de betalingskredieten van bovenvernoemde basisallocaties van 31,3 miljoen euro naar 41,9 miljoen euro. Dit is een stijging van 10,5 miljoen euro op nauwelijks een jaar tijd. Bij de begrotingscontrole 2006 werd deze inspanning gehandhaafd en verder versterkt met 3,3 miljoen euro voor de restauratiepremies van de sector eredienst. Op deze manier is het onevenwicht tussen meer vastleggingskredieten dan ordonnanceringskredieten volledig omgebogen. In de begroting 2005 bedroegen de beleidskredieten 57.924.000 euro en de betaalkredieten slechts 57.267.000 euro. In de begroting 2006 gaat het om respectievelijk 57.689.000 euro ten opzichte van 58.161.000 euro. Bij de begrotingscontrole 2006 bedragen de beleidskredieten 57.689.000 euro en stijgen de betaalkredieten tot 61.720.000 euro.

Naast de aanzuivering van de betaalkredieten zijn er nog enkele andere aanpassingen te vermelden binnen het programma 62.2 Monumenten en landschappen. Door de klemtoon te leggen op het stimuleren van onderhoud, om dure ingrepen achteraf te vermijden, is de vraag naar onderhoudspremies sterk gestegen. Via heroriëntering binnen het eigen beleidsdomein wordt er in 1,25 miljoen euro extra beleidsmiddelen voorzien op de basisallocatie 53.02 onderhoudspremies voor de privé-sector. Verder wordt er 400.000 euro geheroriënteerd naar onderhoudspremies voorzien voor de openbare sector (ba 63.10).

Ten slotte wordt er voor de beheerspremies voor beschermde landschappen (ba 63.07) een kleine extra inspanning gedaan. Om alle engagementen uit het verleden te kunnen betalen, worden de betaalkredieten met 250.000 euro verhoogd.

Ruimtelijke Ordening

In het programma 62.1 Ruimtelijke Ordening vinden geen ingrijpende bewegingen plaats. Op basisallocatie 43.20 worden de subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan uitbetaald. Deze subsidiestroom zit momenteel op kruissnelheid. Hoewel bij de begrotingsopmaak 2006 400.000 euro werd herschikt om de stijging van

de aanvragen met betrekking tot deze subsidies op te vangen, bleek dit onvoldoende. Daarom werd deze basisallocatie met nogmaals 400.000 euro versterkt. Dit betekent volgens de minister dat de gemeentebe-sturen goed werk leveren.

Deze 400.000 euro zijn voornamelijk afkomstig van het krediet voor allerlei onderzoek en studies betreffende de ruimtelijke ordening en externe ondersteuning bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (ba 12.32).

In 2005 trad de Hoge Raad voor het Herstelbeleid in werking. Om de nodige vergoedingen te kunnen honoreren worden de kredieten voor de werkingskosten voor de Hoge Raad voor het Herstelbeleid licht verhoogd met 10.000 euro (ba 12.06). Deze verhoging wordt gecompenseerd op basisallocatie 33.04, subsidies aan organisaties die bijdragen tot de doorwerking van de opties van het ruimtelijk beleid.

De minister besluit dat er bij de begrotingscontrole 2006 voor de beleidsdomeinen Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed weinig spectaculaire aanpassingen te melden zijn.

II.2. Bespreking

De heer *Karlos Callens* meent begrepen te hebben dat er extra middelen worden voorzien voor de restauratie van monumenten. Welk principe wordt er gehanteerd bij de behandeling van de dossiers: ‘first in, first out’ of het systeem ‘last in, first out’? Die vraag wordt soms aan het lid gesteld.

De *minister* antwoordt dat de beleidskredieten constant zijn gebleven maar er werd een extra inspanning gedaan voor de betaalkredieten. Het gaat niet over het vastleggen van de restauratiepremies maar over het betalen van de facturen die het gevolg zijn van vastleggingen in het verleden. Het spreekt voor zich dat hierbij maximaal getracht wordt om verwijl-intresten te vermijden: facturen die de vervaldatum naderen, worden eerst betaald.

II.3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen deel Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van de begrotingsaanpassing 2006 wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

III. LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Het deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid werd op 30 mei 2006 besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Mevrouw Tinne Rombouts bracht daarover op 8 juni 2006 verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 19/4-F).

Na de bespreking in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid werd door de Vlaamse Regering nog een amendement ingediend op het programma 54.10 Landbouw, tuinbouw en plattelandsbeleid (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 19/3). Het amendement werd reeds aangekondigd in de subcommissie en betreft een herschikking van de kredieten in het programma 54.10 waardoor 300.000 euro wordt vrijgemaakt om het Vlaams Promotiecentrum voor agro- en visserijmarketing (VLAM) toe te laten een promotiecampagne te voeren voor de pluimveesector.

Het amendement van de Vlaamse Regering wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 10 stemmen.

Het aan de commissie toegewezen deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Erik MATTHIJS

Patrick LACHAERT

Karlos CALLENS

Tinne ROMBOUTS

BIJLAGEN

Overzicht Begroting 2003-2006 tabel 1 beleidskredieten methode MVG-ESR (in absolute cijfers)

Thema	bgc 2000	bgc 2001	3bgc2002	2bgc 2003	2bc2004	bc2005	bo2006	bc2006
Statutaire werking	89.654	94.943	116.873	111.023	107.755	114.203	116.956	117.210
Kanselarij	11.255	14.784	24.593	29.246	12.407	21.083	14.515	15.177
Buitenlands beleid	24.864	33.349	36.675	32.833	28.273	28.586	29.644	30.144
Brussel	29.333	30.808	35.616	36.935	35.014	38.497	42.129	42.162
Statistiek	397	843	892	902	858	665	872	873
Financiën	180.837	415.006	223.568	152.665	264.371	158.967	149.515	142.548
Gebouwen en ambtenaren	605.178	622.647	687.972	749.955	734.093	740.998	723.985	732.748
Onderwijs	6.531.011	6.824.320	7.244.700	7.548.413	7.848.968	8.056.786	8.358.266	8.395.945
Welzijn en gezondheid	1.728.509	1.918.721	2.089.945	2.183.910	2.364.371	2.634.068	2.900.141	2.924.456
Cultuur en Jeugd	290.550	315.752	365.585	383.660	390.918	418.043	444.256	449.825
Toerisme	35.703	42.843	43.983	45.515	49.469	58.148	59.714	62.951
Economie	496.931	436.977	340.105	390.124	406.526	319.192	321.468	383.472
Werkgelegenheid	746.030	657.391	649.060	645.307	676.594	914.093	961.379	1.001.524
Lokale overheden	1.519.312	1.557.480	1.624.490	1.728.147	1.779.908	1.845.282	1.911.194	1.911.206
Land- en tuinbouw	79.658	78.089	101.163	91.975	84.116	87.233	95.352	101.537
Milieu (incl ffu)	669.857	790.753	790.855	812.785	821.147	721.915	-	-
Energie	5.146	5.263	6.600	6.350	11.397	9.338	-	-
Leefmilieu en Energie	675.003	796.016	797.455	819.135	832.544	731.253	720.881	729.997
Correctie Aquafin: 1) Dotatie aan drinkwatermaatschappijen en deconsolidatie							-263.124	-219.306
2) Gebudgetteerde totale Aquafinfactuur (Budgetoverleg VG-Aquafin) (vroegere 361B4100 en 361B6201)							425.525	441.570
Totaal Leefmilieu en Energie correctie Aquafin	575.003	TS&Oie	797.455	819.135	832.544	893.654	S43J4S	985.747
Ruimtelijke ordening	18.572	24.033	23.255	86.844	21.136	27.894	25.322	25.330
Monumenten en Landschappen	395.969	406.677	396.823	414.769	334.465	387.658	421.994	426.753
Wegen en water (incl. FFEU)	988.948	1.083.927	1.116.443	1.123.589	1.388.139	1.173.687	1.362.488	1.422.978
Gemeenschappelijk	372.046	411.384	514.379	545.805	611.947	758.917	847.243	884.275
Wetenschappen	429.727	433.618	397.533	389.747	453.810	526.674	561.848	584.114
Media	229.409	239.116	257.381	268.530	277.736	463.600	486.413	486.784
Sport	38.917	42.895	53.210	52.195	58.660	75.510	80.430	81.221
inburgering						32.803	40.532	44.004
Provisie	22.285	101.212	104.390	76.694	81.975	56.618	101.140	31.980
Totssl correctie Aquafin	15.540.095	18.582.833	17.246.089	17.907.918	18.844.053	19.832.859	20.999.941	51.284.354
Aandeel leefmilieu en Energie in totale begroting	4,34%	4,80%	4,62%	4,57%	4,42%	4,51%	4,43%	4,63%

Bron: Vlaams parlement Algemene Toelichting bij de betreffende jaren.

Stuk 17-A (2005-2006) Nr 1 A; Stuk 13 (2005-2006) Nr 1A; Stuk 17-A (2004-2005) Nr 1 A en voorgaande jaren

Overzicht inkomsten en uitgaven bossencompensatiefonds

(toestand op 24 mei 2006)

effectief ontvangen bosbehoudsbijdragen

jaar van ontvangst	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaanderen
2000	404.119,20 EUR	114.901,70 EUR	36.740,79 EUR	34.795,33 EUR	0,00 EUR	590.557,02 EUR
2001	912.837,53 EUR	964.803,36 EUR	230.096,83 EUR	177.093,72 EUR	38.800,59 EUR	2.323.632,03 EUR
2002	1.043.100,74 EUR	812.798,23 EUR	318.779,79 EUR	585.634,07 EUR	32.054,01 EUR	2.792.366,84 EUR
2003	940.832,11 EUR	986.586,77 EUR	335.503,28 EUR	196.981,79 EUR	33.524,61 EUR	2.493.428,56 EUR
2004	1.341.634,11 EUR	686.986,69 EUR	366.117,44 EUR	333.666,96 EUR	44.655,00 EUR	2.773.060,20 EUR
2005	1.493.757,59 EUR	780.800,50 EUR	349.016,58 EUR	214.726,58 EUR	27.250,74 EUR	2.865.551,99 EUR
2006	596.205,13 EUR	423.514,90 EUR	255.150,72 EUR	76.818,08 EUR	9.356,75 EUR	1.361.045,58 EUR
totaal	6.732.486,41 EUR	4.770.392,15 EUR	1.891.405,43 EUR	1.619.716,53 EUR	185.641,70 EUR	15.199.642,22 EUR

aankopen te bebossen gronden

totaal vastgelegd	941.360,56 EUR	1.160.433,88 EUR	2.136.474,50 EUR	895.800,00 EUR	2.212.267,20 EUR	7.346.336,14 EUR
totaal aangekocht	593.131,56 EUR	838.974,00 EUR	481.332,50 EUR	51.050,00 EUR	1.147.456,69 EUR	3.111.944,75 EUR